

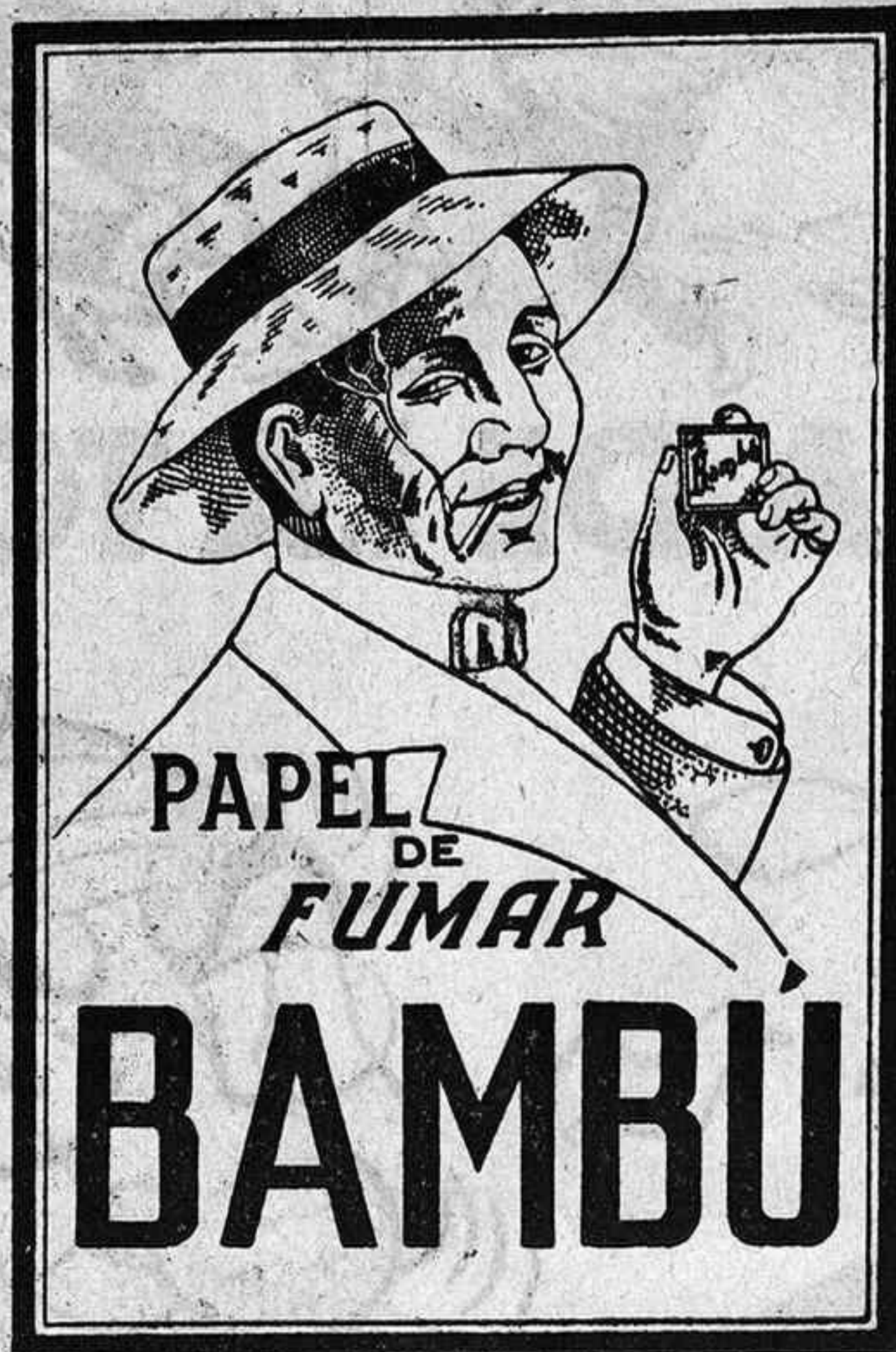
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

L'entrenament de Don Ale.

Cap a la Dreta.... cap a l'Esquerra....

(NOTA DE LA REDACCIÓ) El millor fóra que se n'anés cap a casa.

VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Els iorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratríia*, *prostatitis*, *orquitis*, *clistitis*, *gofa militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 6'60 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. Venda: 6'60 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *pàlpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, ense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. Venda: pessetes 6'60 el flascó.

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinaries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes., en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'orígen, desenrotllament, tractament i guariment de dites malalties.

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pur, riglanduàr, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsturs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Arrepentides, 8 - Tel. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

El Pare Claret, camí de Sant

PUJA de grau el confessor d'Isabel II. Els temps són bons per a les moixigangues clericals i un apropament de reialesa i santedat és una bona política que fa Roma.

El Pare Claret — beat Claret, des d'ara—, és una figura pintoresca del catolicisme.

Com a poeta ha escrit versos models. Una mostra.

—“La blasfemia es mal vocablo,
convierte el hombre en diablo.
Aquel que blasfemarà
en fuego eterno arderà.”

Altra mostra:

—“Del que habla en la misa
los demonios hacen risa
Ir a misa y dar cebada
no quita jornal ni jornada.”

Com a predicador el Pare Claret — beat Claret, des d'ara—, fou un predicador *popular*. Pronuncià més d'onze mil sermons, tots molt edificants.

Com serien aquests sermons *populars*? Els que no hem tingut la sort d'haver nascut a temps per a oir-los, ens en pot donar una idea el celebèrrim llibre del Pare Claret — beat Claret, des d'ara—, “La Llave de Oro”, un dels llibres més xirois que coneixem.

Quin llibre, amics, és “La Llave de Oro”. Quin article en podríem fer per L'ESQUELLA, si L'ESQUELLA fos un setmanari pornogràfic.

“La Llave de Oro”, que té dues columnes pels manaments de la Llei de Déu: “Estimaràs Déu per damunt de totes les coses”, en té catorze per a parlar-nos de la impuresa. El sisè manament del Decàleg ha permès que el Beat Claret es rabegés en les més peregrines consideracions edi-

ficants, fent ús subtilíssim de tots els seus exemples gràfics.

No abuis de... (diguem-ne l'amor). El Beat Claret és més explícit. I s'explica:

—“Supongo que usted es militar y que su general le da cartuchos o municiones para hacer fuego cuando él mande. Usted, como buen militar, guardará sus cartuchos y los procurará tener bien custodiados en su cartuchera, evitando todo peligro de que se le inflamen. Pues bien, yo quiero suponer que no lo hace así, sino que a su antojo gasta los cartuchos para divertirse y alegrarse. ¿Qué diría el general? ¿Estará muy contento? ¿No le castigará a usted? Ciertamente que sí. ¿No lo meterá a usted al calabozo? Yo creo que sí. Pues haga usted ahora la aplicación. Dios Nuestro Señor le ha dado esta inclinación y *humor* para que usted se case, y tenga usted *con qué cumplir las obligaciones* de aquel estado. Mas si usted, por su antojo, gusto y deleite, y como por divertirse, *gasta eso*, es ciertísimo que nuestro Señor estará muy agraviado y que le pedirá cuenta de las *municiones* gastadas en *salvas*.”

Consti que copiem les coses més innocents del llibre, escrit per aquest Beat, que, amb la seva vulgaritat, rabeig i macarronisme (ens referim a l'estil!), ens diu clar el què fou la cort de les Sors Patrocini, Isabels II i Pares Clarets, ahir — beats Clarets, des d'ara.

Els Sants Polítics ens han fet sempre molta gràcia! Gairebé tots tenen la mediocritat encimentada i feixuga del Beat Claret. Els fa anar endavant una activitat d'intriga i l'ajut de les circumstàncies. La cort d'Isabel II era propícia a les ascensions d'aquests pares que avui, per córrer temps afins, pugem a la beatificació.

Pot creure ningú possible que el què va escriure “La Llave de Oro”, tingués cap talent positiu? En la mediocritat del Pare Claret no podia haver-hi altra cosa que gosadia, sort i empenya de camàlic! Llegiu i edifiqueu-vos, car l'escribí per a edificar-vos!

—“Los platos de la impureza no son cosa tan sabrosa como el demonio y la pasión los pintan; antes bien traen después de un breve deleite, *que según dicen*, pasa como un relámpago, una gran tristeza.” — Això és del Beat Claret.

L'legiu encara. Més versos. També del Beat Claret:

—“El hombre perece
por donde se reproduce.”

Repetim que ens deixem al tinter les mostres més saboroses de l'estil *popular* del nou Beat, gran figura catalana, segons els seus panegiristes.

Sap tothom el que fou la cort d'Isabel II i el ganàpia

Francesc d'Asís Maria Fernando. Epoca de guerres civils, de pronunciaments, d'intrigues i de roses d'or donades pel Papa a *bones senyores* repapades com Isabel II. No debades avui és quan es torna a moure l'ombra d'aquest xiroi Pare Claret, preceptista mallarenga de les fornicacions i dipositari clos dels pecats de la Reina.

Tenim ja el Pare Claret beat, el món catòlic de festa, i els sallentins ortodoxos feliços per la beatificació del seu fill il·lustre.

Aquest nostre article és d'homenatge. Coneixedors, com som, de la titellada passada i de la titellada d'avui, ens hem volgut associar a ella, aixecant un xic la mà per mostrar els fils que mouen els ninots.

No dubtem que després del nostre article: "La Llave de Oro" del Beat Claret tindrà algun llegidor nou. Si s'edifica amb la lectura, com nosaltres, i si, com nosaltres, prenem mida justa del gat per llebre que ens donen amb la ciència, la santedat i la glòria d'aquest bon home, creurem que el nostre homenatge haurà tingut l'èxit de coneixença que no aconseguiran ni els himnes, ni els ciris, ni l'encens, ni les flors que es cantin, encenguin, tirin i portin a llaor seva.

I que els de Roma i la política de dretes, facin ballar els fàcils, no a nosaltres, car nosaltres sabem allò que també deia el Beat Claret:

"Oh joven que vas bailando al infierno vas saltando!"

LA PASSIO AL ROMEA

Contra el que esperava l'empresa del Romea — teatre rescalfat monàrquicament per "El Divino Impaciente" — la gent no va a veure "La Pasión y Muerte de Nuestro Señor Jesucristo", segona part de l'obra de Peman.

El dissabte passat la sala del Romea era gairebé buida i Pius Daví es passejava amunt i avall de l'escenari a grans gambades.

—No viene *nadie*. No viene *nadie*— diuen que exclamava, amb un castellà de nyigo-nyigo, l'ex-primer actor del Teatre Català.

—Qué le pasa a ese? — preguntà un dels actors nous de la casa.

—Es el *Daví*, *impaciente* porque no entra público al espectáculo — va respondre l'altre.

UN PLANY

El senyor Ventosa i Calvell es pla-

nyia l'altre dia davant d'uns correligionaris:

—La política porta molt tragi. Et treu de casa. Et fa viatjar. I figureu-vos que jo sóc un que s'emmalalteix gairebé sempre la revetlla del dia en què he d'emprendre viatge.

Un de la Lliga va donar el remei:

—Això rai, senyor Ventosa! Marxi un dia abans del dia fixat, i així no li passarà res.

El remei és un autèntic remei de Lliga. L'haurà emprat el senyor Ventosa i Calvell?

ENTRE RADICALS

El senyor Mateu es treu un mocador de la butxaca. I exclama de sobte:

—Fa un mes que vaig fer aquest nus al mocador. Crec que li vaig fer el primer dia de la meva entrada a l'Ajuntament. I ara em trobo que no sé el nus què vol dir ni què em vol recordar.

El senyor Frigola, que l'escolta, li replica:

—Amic Mateu, no voldria dir aquest nus que heu de tirar el mocador a la roba bruta? Es possible que arrossegueu un mes sencer un mocador?

LES INFLUENCIES DE LA BARBA

El senyor Royo Villanova hi ha vegades que raona bé, i que àdhuc raona de cara al món. No creu, per exemple, en el règim parlamentari, però sosté, com l'Antoni Maura sostenia, que el pitjor Parlament és preferible a la millor dictadura.

Tot d'un cop el raonament clar del

Les ganes de vendre.

—I no tenen orinals més petits?

—No senyora; aquest li anirà bé, perquè ara les nits són molt llargues...

senyor Royo Villanova s'entèrboleix i surt el troglodita, amb opinions quaternàries.

A què es deu? S'acaba de descobrir El senyor Royo Villanova porta barba. Tot es deu a la terrible influència de la barba.

Qui descobrirà a què pot arribar l'home que llua uns bigotis-saxofon a lo "Emiliano"?

EL PRIMER DURO QUE ES VA GUANYAR EL SENYOR RAMON AMAT

Ens contem l'anècdota, i no la creiem. Es una facècia que ha seguit la dimissió que Ramon Amat ha fet del seu càrrec de Comissari d'Ordre Públic.

Si l'anècdota fos certa, marcaria una psicologia.

A Manresa hi havia un Mestre d'estudi aprofitadíssim. Punia amb surres públiques els seus deixebles. El que es volia lliurar del càstic ho podia fer mitjançant el lliurament d'un duro al Mestre.

El, aleshores noi, Tomàs Ramon i Amat, anà un dia a casa seva amb cara de prunes agres.

—Què et passa? — li preguntaren. Fou quan el noi contà el cas del duro o bé la surra.

Els seus pares, compadits, donaren el duro al qui havia d'ésser el Comissari d'Ordre públic de Barcelona. Li tenien llàstima i no volien que passés per la pena de dany i la pena de sentit d'ésser colpejat públicament.

Però ja Ramon i Amat, amb el duro a la butxaca, pensà que podia guanyar-se'l i que les anques, assotades, no eren pas cosa per matar-lo! El Mestre de minyons manresà utilitzà els espolsadors anquers i Ramon i Amat es ficà el primer duro a la butxaca.

Per què dubtem que l'anècdota sigui certa, no hi fem cap comentari. Per aquesta anècdota tantes coses de la seva actual dimissió quedarien explicades.

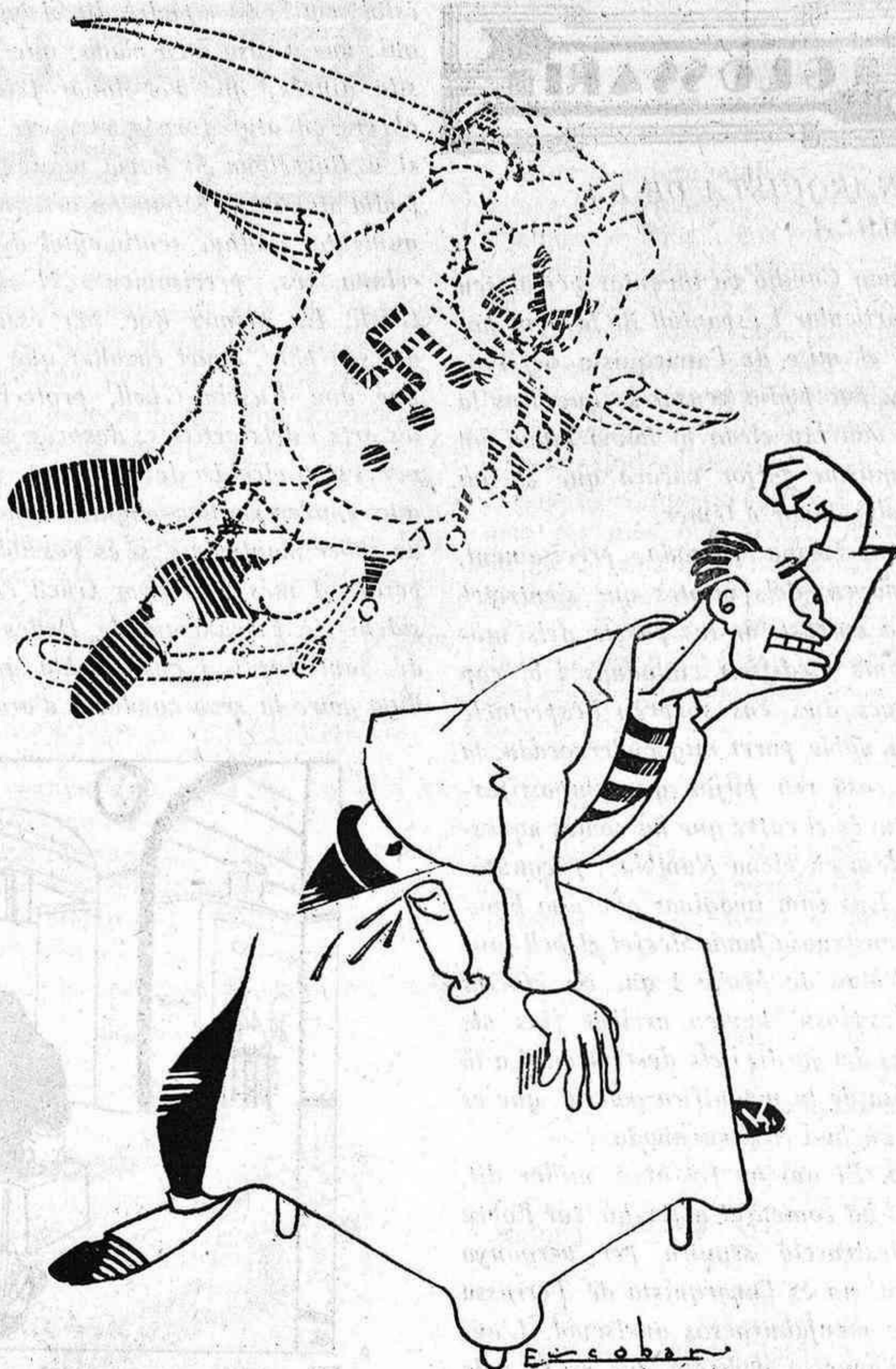
MARTINEZ CUENÇA I EL FOTOGRAF

Ens diuen que a la setmaneta i mitja d'ésser regidor en Martínez Cuenca es féu retratar.

Volia un record perenne del seu nou estat.

Martínez Cuenca escollí un fotògraf bo, es preparà per l'acte i assabentà al fotògraf que no fixava preu a la fotografia.

Malauradament, la fotografia del senyor Martínez Cuenca no sortí pas com ell volia. I tot fou posar pèls i en-

De qualsevol miting faista.

Camaradas!!! Prosigamos nuestra campaña abstencionista i pronto ataremos los perros con langonizas.

trebancs al fotògraf per l'acceptació.

—Ningú no em coneixerà. No sóc jo.

—Cregui que ni mapat, senyor Martínez Cuenca — feia el fotògraf.

—He quedat com de poble!

—I ara, senyor Martínez Cuenca, no digui això! — implorava l'artista.

—M'ha tirat deu anys al damunt.

—Això pot ésser una ventatja, senyor Martínez Cuenca. Així en deu anys no haurà de tornar a cap casa de retratista.

I el fotògraf, per una part, reia obsequiós, i per l'altre suava, suava!

LA CRISI

L'escena passa a l'estanc de la Plaça

de la República.

Dos clients comenten els estralls de la crisi. La mestressa, que havia romàs callada una llarga estona escoltant planys, es determina a prendre part a la conversa.

—Nosaltres — féu la mestressa —, no havíem sentit la crisi fins fa tres o quatre dies. Ara la comencem a sentir. Els nostres clients fumen menys.

Un dels clients féu una riallada i la mestressa l'esguardà estranyada.

—Vol que li doni un remei per la seva crisi? — exclamà el client. — Posi's a vendre xiclets. Ara que els ordenances municipals no poden fumar a les oficines, mastegaran!

L'ANARQUISTA DE LA RAMBLA

Quan Cambó va inventar per al seu ús particular i espantall de la gent poruga el mite de l'anarquista de Terrassa, poc podia pensar-se que dins la seva mateixa cleda hi havia latent un anarquisme pitjor encara que el qui ell volia donar a tómer.

La setmana passada, precisament, blasphemem dels idiotes que s'entretenen a empastifar les parets dels monuments i edificis ciutadans i al cap de pocs dies ens sorprèn l'espectacle d'una noble paret mig enderrocada, la qual cosa era pitjor que empastifarla. Qui és el cafre que ha comès aquesta vilesa en plena Rambla?, preguntàrem. Ens vam imaginar que una bomba monstruosa havia desfet el bell mur del Palau de Moya i que els efectes de l'explosió havien arribat fins als arbres del jardí, i els destruïren, i a la cornisa de la magnífica galeria, que es veia un bon tros enrunada.

No. El qui ha fet això, millor dit, el qui ha començat a fer-ho, car l'obra de destrucció seguirà per vergonya nostra, no és l'anarquista de Terrassa ni un menjaburgesos qualsevol. L'autor d'aquesta malifeta que es fa a la ciutat, és simplement el mateix amo de la casa, un fill de bona família, un aristòcrata, en una paraula, que si bé no té sang blava, és noble, encara que sigui de fullola.

El senyor Comte de Güell i Marquès de Comillas, que és l'anarquista de què es tracta, ha volgut demostrar que feia el que li donava la gana i que si el bell conjunt urbanístic del jardí i del Palau Moya, que posseeix a la Rambla per haver tingut la xamba d'heretar-ho, junt amb altres miquetes per l'estil, era orgull de la ciutat i honorava el nostre vell i popular passeig, ell, l'amo, podia destrossar-ho tot en el ple ús i abús del seu dret de propietat.

El Comte de Güell — ja veu que li

estalviem l'ex — podrà dir el que vulgui; que a casa seva mana; que necessita diners; que vol donar feina als obrers en atur forçós, etc., etc. Però si a Barcelona hi havia algú que no podia atentar al patrimoni artístic, monumental i àdhuc sentimental de Barcelona, és, precisament, el senyor Güell. En primer lloc, per ésser fill del seu pare, aquell cavaller que es digué don Eusebi Güell, protector de les arts i dels artistes; després per haver estat alcalde de la ciutat, càrrec que confereix una dignitat que s'ha de saber mantenir i, si és possible, superar. A més, el senyor Güell és president de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, i ens sembla que no lliga gaire la seva conducta d'ara amb

les altes finalitats de la corporació que presideix, els components de la qual ha posat en ridícul, al mateix que al Sant cavaller que la tutela, que amb aquest fet ha convertit en un picador de reataule I, finalment, per ésser barceloní.

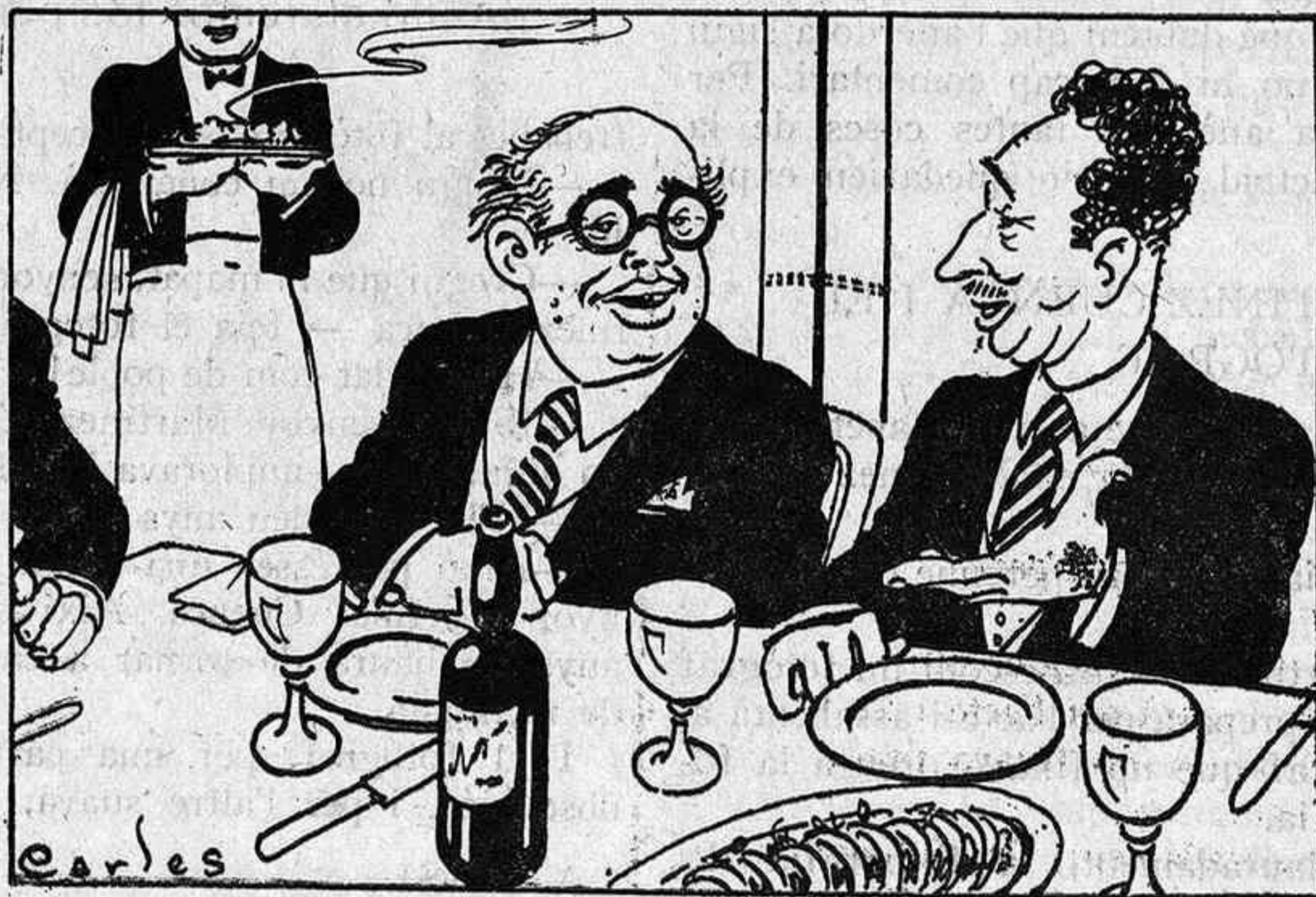
Hem de confessar, en veritat, que el senyor Güell ens ha dut enganyats. El seu aspecte de bonhomia, la tenue elegant, la pipa, la seva meliflua parla d'un català amb pronúncia entre britànica i valenciana, ens havia fet creure que un dia de bon humor hauria regalat a Barcelona, almenys, el seu palau de la Rambla i el jardí del costat. I ara ens surt amb aquesta!

I pensar que amb menys culpa alguns han fet un no gaire agradable viatget d'anada i tornada a Bata!

El nostre president a Madrid.

—Que polser no hi ha republicans a Madrid?

Sí, sí que n'hi ha, tranquilitzem-nos.

VUITS I NOUS I CARTES QUE NO LLIGUEN

A Montjuïc, fou arrestat un subjecte txecoslovac, que anava vestit de dona. Si no arriba a tenir una relliscada que el féu caure per terra, perdent la perruca, al mateix temps que l'equilibri, avui encara el súbdit d'en Massaryk, faria recargolar vanitosament, al seu graciós pas, els bigotis d'algun guàrdia civil, o d'algun desocupat passejant, en recerca d'aventures galants.

En ésser conduït a la Prefectura, li foren trobades dues bales de cotó que representaven els pits, una cotilla, uns enagos, una combinació, uns pantalons transparents i plens de puntes i quelcom més, que no deixava dubte sobre la masculinitat del seu sexe.

Aquest subjecte serà empresonat i segurament expulsat d'Espanya. No està permès anar disfressat. Molt bé.

Però voleu dir, que avui dia no en va tothom, de disfressat? Al fi i al cap,

aquest txecoslovac, no feia mal a ningú i segurament (no ho dubteu) feia en canvi la felicitat d'un sens fi de galants, ávids de fer conquestes.

Que després tenien una decepció?

També la tenim els qui creiem en els homes polítics, que es disfressen de republicans, de demòcrates, de polítics honrats i van pels mítings fent l'ullet als electors, prometent-los l'"oro i el moro"...

Voleu més disfressa que el senyor Lerroux?

LA LLEI DE VAGABUNDS

Espanya és el país on les lleis es compleixen menys.

Quan es va crear la llei de vagabunds es digué a so de tabals i trompetes, que la mendicitat s'hauria acabat d'una vegada.

Mai els carrers de Barcelona no han

fet el fàstic que fan en aquests moments.

Es una verdadera vergonya l'espectacle que se veu en treure el nas de casa.

Múrcia entera amb el seu ajuntament i tot, demanant "el centimito por el amor de Dios", ens està amargant l'existència. Que es compleixi aquesta llei de "vagabunds", que es repatriïn tots aquests esquerrats, manxols, coixos, cecs, que poden molt bé fer el mateix ofici a la seva estimada regió, pàtria del tracoma, de la brutícia, i del "anarco-sindicalismo".

Que es compleixi la llei... no demanem res més que això... Altrament, no val la pena que l'hagin feta, ni que hi hagin senyors que cobren grans sous, i es fan retratar en un despatx darrera una taula plena de papers, que després de tot, resulten ésser higiènics...

NOVES CURTES

La companyia Villa-Divino, espera que plogui una subvenció de cent mil pessetes, que en Royo Villanova els farà donar per la Generalidad de Guadalajara. D'això se'n diu *conllevarcia!*

Entre milionaris.

- Noi presum molt, tens molt d'orgull.
- Ho faig perquè puc.
- Vaja, ara ja sé que tu ets el rei d'Andorra.

Al bar de "La Tranquilidad" no han estat detinguts 27 individus sospitosos que prenen cafè, ni n'han estat alliberats després d'haver-los empresonats, 28.

Continuen robant taxis, i la policia continua trobant-los abandonats, sense que es sàpiga per quin motiu, entre els lladres, existeix la mala costum de retornar el que roben. S'hauran tornat ximpls els deixebles de cacús?

Els feixistes, feren sortir un periòdic, que fou saludat amb una salva de trets, de corredisses i de garrofades.

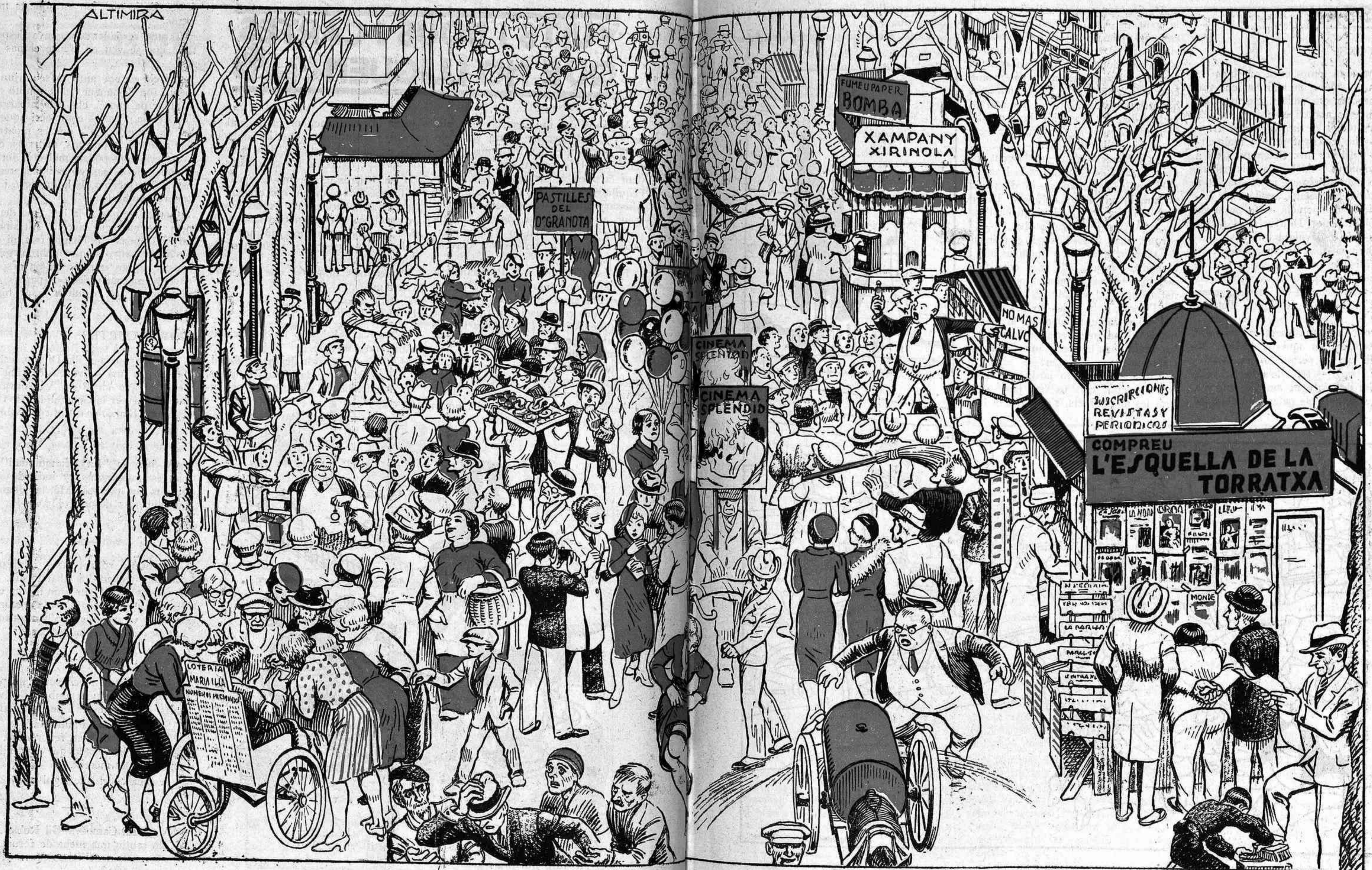
Se'n diu "Don Fantasma".

Ho diem, no per fer reclam, sinó perquè cada vegada que el cridin, el rebim com es mereix.

A cadascú el que sigui seu.

Ventosa, Cambó... Gil Robles...

No sentiu una mena de ferum, com si s'haguessin deixat la porta del daixonses oberta?

Barcelona atracció de forasters.—La Rambla en una de les moltes hores en què no s'hi pot passar.

PASSANT

SENYORS

D'un quan temps ençà en totes les ciutats del món, on n'hi havien, van desaparèixer els palaus. Sembla talment que es realitzi el programa dels primers temps de la Revolució francesa — bé ha trigat prou a realitzar-se! — "Guerre aux chateaux, paix a les chomieres" Al temps dels palaus, com el dels miriyacs, ja ha passat a la història. Els palaus, avui, en ple imperi de la democràcia — a pesar de Mussolini, Hitler, Dollfus... i Gil Robles — han esdevingut una cosa anacrònica; una cosa tan anacrònica com fer capses de llumins o els barrets de palla. Els llocs que abans ocupaven els palaus van ocupant-los escoles, sanatoris i biblioteques públiques. Tot de genera!

Barcelona, naturalment, no ha estat una excepció en aquesta desfeta. Ni hi havia cap raó perquè ho fos. A Barcelona, però — tret dels barris vells que han desaparegut amb la reforma — val a dir que els palaus no abunda-

ven gaire. La gent senzilla i com cal, la gent de cada dia, no coneixia la casa on vivia un noble per la casa en si. Es que tal vegada els nostres nobles no sabien donar noblesa a la casa; o que la noblesa els venia gran i era una cosa seva, comprada a Roma amb unes quantes mil lires. El fet és que mai no podien dir, per l'exterior de la casa... i moltes vegades ni per l'interior:

—Ací hi viu un noble.

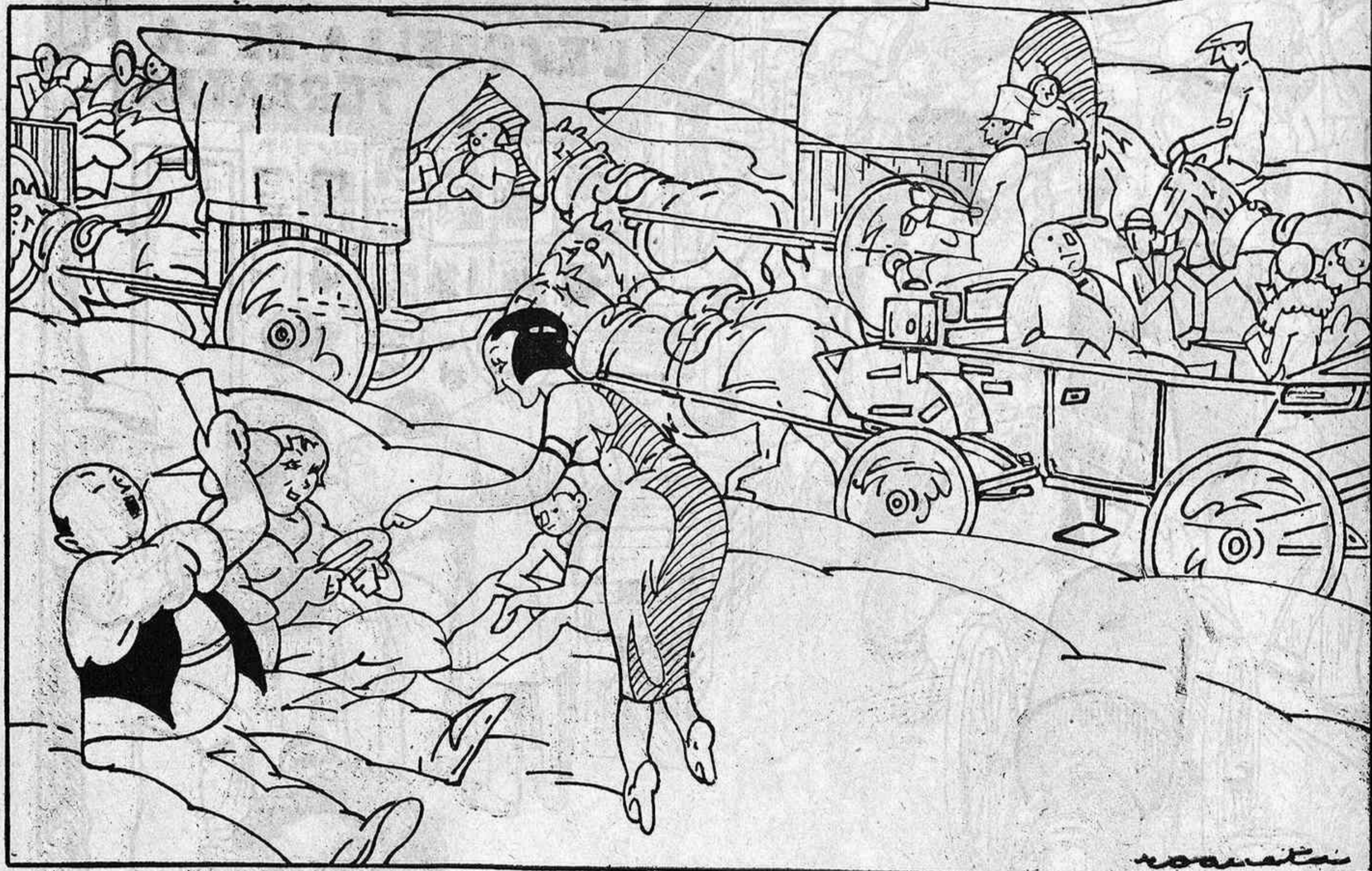
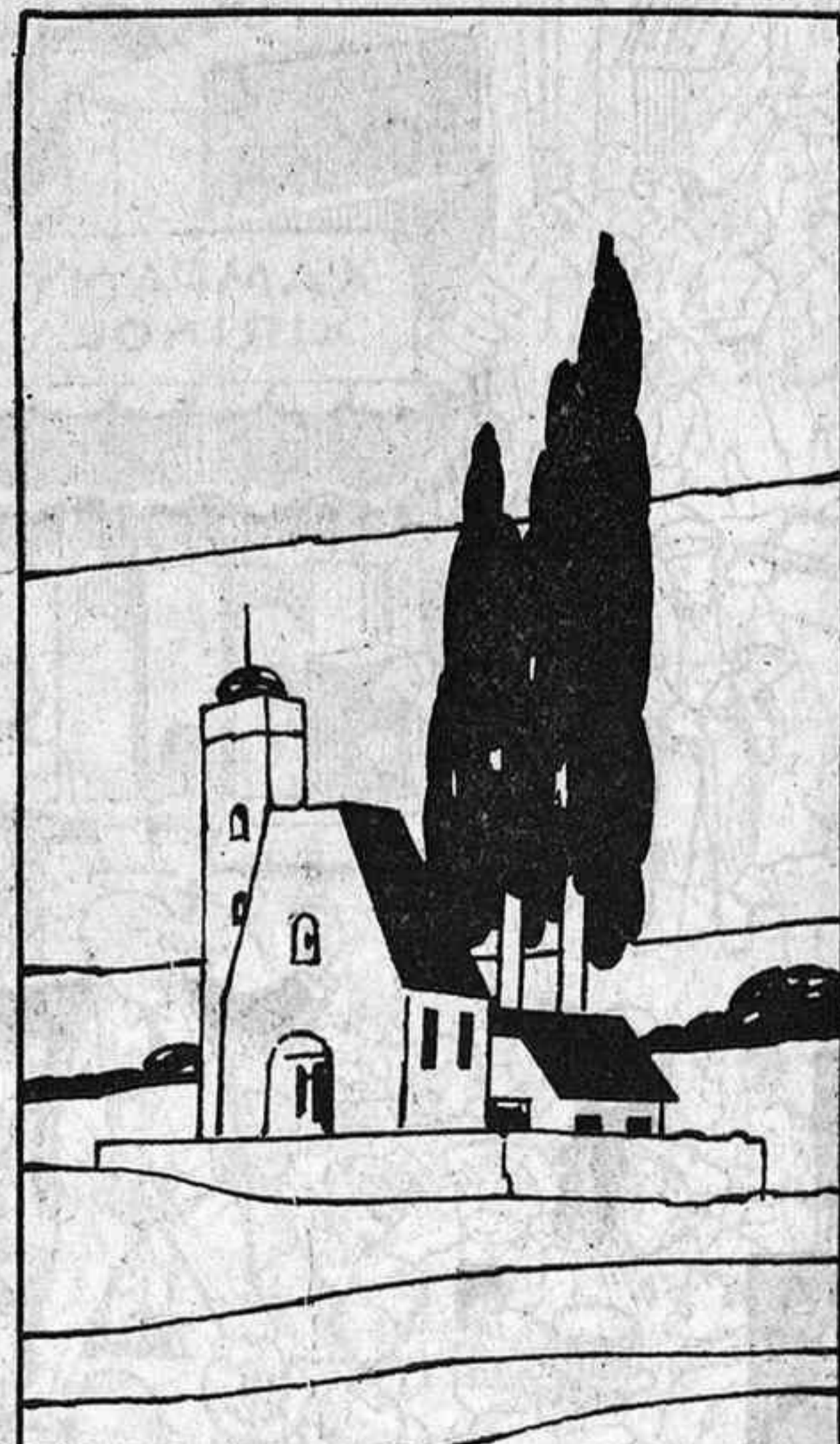
Un dels pocs palaus que la gent coneixia era el de Comillas, a la Rambla dels ocells. Tenia categoria de palau perquè hi vivia un marquès. Diuen que hi vivia, però mai ningú no l'havia vist treure el nas al balcó — i perquè, quan venia l'ex-rei, el balcon de la casa apareixien endamassats i amb uns fanalets que eren com formatges d'Holanda que s'haguessin tornat blancs: tal vegada de veure passar l'ex-rei i els amics de l'ex-rei.

Però en aquest palau, en la planta baixa, hi ha una botiga d'òptica, un barretaire, una bisuteria, una farmàcia, i això no fa gaire palau!

Hi ha en canvi un jardí, que tenia cert caràcter, cert to; un jardí que, rera les altes parets, s'endevinava bell

i vell, recollit i silenciós com un jardí conventual.

Però l'altre dia comparegueren uns

Ladiada de Sant Medí.

No begueu tant que potser Sant Medí us haurà de «medí» la xerricada.

roanata

homes i començaren a enderrocar aquell mur, aquella paret alta. No sabem si això era fet per a donar feina a uns quants paletes, que prou la necessiten. Pressentim, però, que els arbres del jardí degueren considerar allò com una profanació!

Què passava perquè enderroquessin aquella paret? Era per a embellir més la casa? No: era per a instal·lar-hi un bassar.

Decididament, ésser senyor, senyor veritable, no és pas cosa fàcil!

QUIRZE DE BESORA

FITXES

PUTXINEL-LIS A SANT LLUC

—“Nen, ja sóc ací!” — Didó posa una veu galant i esclarida a les ordres del Tit, l'heroi rectilini dels seus Putxinellis. La mainada rep, aclamadora, l'aparició del Tit. I, des d'aquell moment, el teatre es bolca damunt la sala i la sala és la que orienta l'animador dels Putxinellis.

Així devia ésser el Teatre en els seus temps de fervor!

El Tit encarna els sentiments dels infants. Tots es solidaritzen amb el Tit. Ai, si pogués els Putxinellis un Didó sense la transparència infantina del nostre Didó! El Tit amb la simpatia contagiosa podria tòrcer en absolut els sentiments dels personatges. Però no hi ha por!...

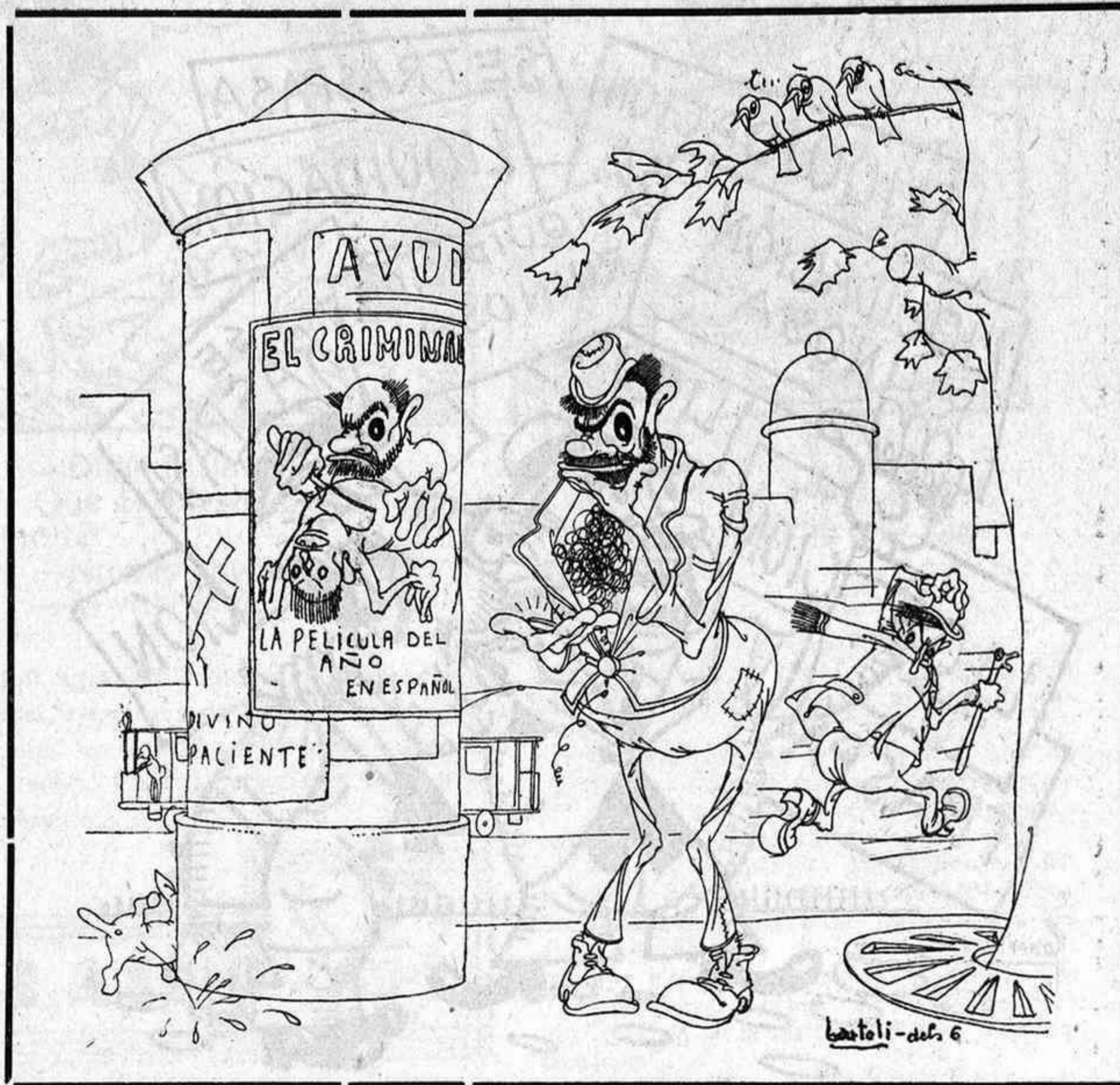
El Tit encarrega als nois que no avisin la seva presència a l'Ogre de la rondalla. L'Ogre pregunta: —“Nois, em podríeu dir on s'amaga el meu enemic?” — Els nois emmudeixen profundament. Apareix el Tit i la mainada criça espontània: —“Alerta, Tit, Tit no et moguis!” — La sort dels petits va vinculada a la sort del Tit. I la sala de Sant Lluç vibra...

Trama simple. Bons. Dolents. Sentiments primaris. Un drama de malvestats. Un còmic grotesc, de gepa.

Consideracions: El Teatre d'ara no s'ha endinsat excessivament en complicacions, en corbes, oblidant les ratlles dretes i el paisatge elemental?

Recordo uns Putxinellis vistos en una Plaça de Bolonya. Els donava veu un bolonyés que es deia Francesco i que sabia riure fins amb la rossor dels seus cabells. Francesco era un germà espiritual de Didó, el gran infant que juga, riu i s'emociona mentre fa jugar, riure i emocionar els seus parells, els nois de la sala.

Per què no demanar una plaça dels nostres parcs per Didó? Didó té ànima de parc amb ombra i frescor d'aigua. Arreu del món, en tota gran ciutat, els animadors

La sort de la semblança.

—Quin senyor més generós, mira que donar-me un duro de caritat!...

com Didó, són utilitzats per a fer-se sentir, per a donar la seva veu a un Tit caballeresc i recte. L'home amb ànima de Quixot i de Peter Pan.

Didó obre el seu escenari a la sala barcelonina de Sant Lluç. Però no us sembla que, per la Barcelona infantívola, hem de trobar aquesta sala de Sant Lluç, sobretot en els temps de balcó obert, que és una sala poc ample?

ELENA VILARDAGA

Una nit d'estiu, i en el parc de Berga, vaig oir una veu de cristall que vibrava amb la mateixa vibració que tenien els estels d'un cel de molta fondària. Elena Vilardaga — rossinyol prodigiós — cantava.

Fa pocs dies, a la Sala Mozart, i en sessió d'estudi, vaig oir una Mimí que perfilava, tendra i dolça, un cant de melangies. Elena Vilardaga, aciençadament, posava la seva veu al servei d'un personatge d'òpera. Puccini hauria trobat que la seva música rebregada es rejuvenia amb l'encís d'aquella veu.

On oiré cantar altra vegada Elena Vilardaga? El món líric s'obrirà aviat al seu davant. Aleshores, a volar, prodigiós ros-

sinyol d'aquella nit del parc de Berga, a fer camí gloriós, canora Mimí d'una sessió d'estudi a la sala Mozart!

INCOMPRESIO?

Retrat complicadíssim. Res extern. Ratlles. Espirals. Un color ocre, tocat amb verd, com si es tractés de la pell d'un tigre habituat a menjar molsa.

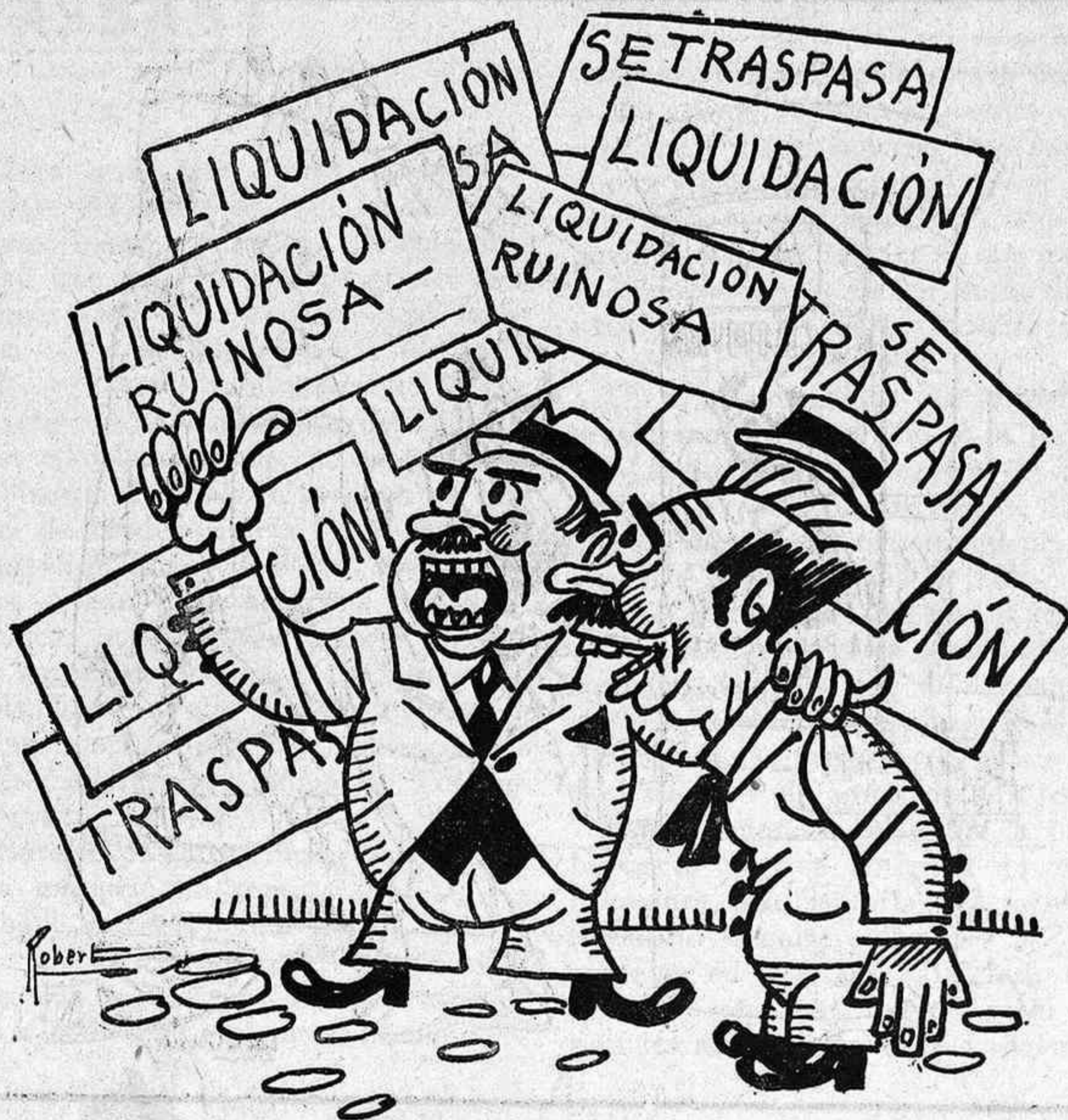
I el model del retrat que pregunta a tothom: —“Per a retratar-me així va tenir-me al seu davant més de vuit dies?”

RAMON VINYES

Noticiari Mundial

Torrassa, 1. — Gairebé tots els grans rotatius d'aquest suburbi copien íntegrament aquest interviu del periodista Resplandis al Sr. Anarkos.

“Serien cosa de tres quarts de vuit menys cinc minuts, quan ens presentàrem davant la porta, aparentment oberta de bat a bat del local de la Conglomeració.

—Que són tants cartells?

—Re, coses dels *amics* de la República.

Aquest local és ampli, pàllid, desmantellat. Té la fisonomia d'un ex-garatge d'automòbils. Hom el creuria deshabitat, si no fos per les teranyines que l'adornen."

"Salut! — cridem —, i quan ens creïem que el tornaveu repetia el mot, sentírem una gran xiuladera i soroll de ferros, talment com si s'apropés el "Tren Expreso, de Campoamor", i observem, confusos, que el tal terrabastall era produït pels bronquis del Sr. Anarkos, home molt simpàtic i complimentós, i per l'obertura d'una dissimulada porta del fons.

—Periodistes — ens avancem a dir, amants. — Venim per entrevistar-vos.

—Endavant. Passeu dins aquesta cambra.

—Ens estranya — reprengüem — que estigueu instal·lats en un local tan humil.

—Doncs no us ha d'estranyar gens. Nosaltres no coneixem la vanitat. L'altre dia mateix, per no anar més lluny, ens oferiren el palau Moya, que és d'un camarada nostre, i el palau de la Música Catalana, ambdós situats a la regió cardíaca de Barcelona, i vam refusar-los per les seves males condicions acústiques. Nosaltres, ací, contents i alegrets, anem fent via per l'assoliment dels nostres ideals.

—I quin programa de Govern teniu?

—"Govern!" — mussità, bo i mastegant

un cacauet, per entremig de les seves llargues barbes blanques. — A nosaltres, el Govern ens rebenta — ens insinuà amb una mal reprimida rialla decadent. — Nosaltres no en necessitem. Nosaltres propugnem perquè la humanitat sigui una melmelada, però

no una melmelada d'aquestes que el comerç presenta en pots de llauna, sinó una melmelada d'aquelles fetes a casa — i en dir això es passà tres vegades consecutivament la mà dreta per les seves seugles barbes.

—Amb quins mitjans compteu, si no és una indiscreció, per l'assoliment dels vostres ideals.

—Oh!... passeu en aquest departament.

Entràrem per una porta damunt la qual hi havia un rètol que deia: Cascada. I, efectivament, tal com el nom feia pressentir, veírem unes estibes enormes de cascots de granada, de bomba i d'aparells sonors per l'estil.

—Endavant, endavant, que això no és res. Però, ah! esteu fumant — observà. — Deixeu la punta del cigar, allà, en aquella taquilla de l'esquerra, si us plau.

Darrera de la finestra assenyalada, aparegué un senyor, molt amable, qui ens preguntà si volíem que ens la conservés encesa.

—Vostè mateix — li contestàrem cortèsament.

I mentrestant avançàrem cap a una estrada immensa, congestionada de paquets amb unes etiquetes que deien: Dinamita, Melinita, Trilita, Emilianita, Paquita, Isabelita, etc., etc.

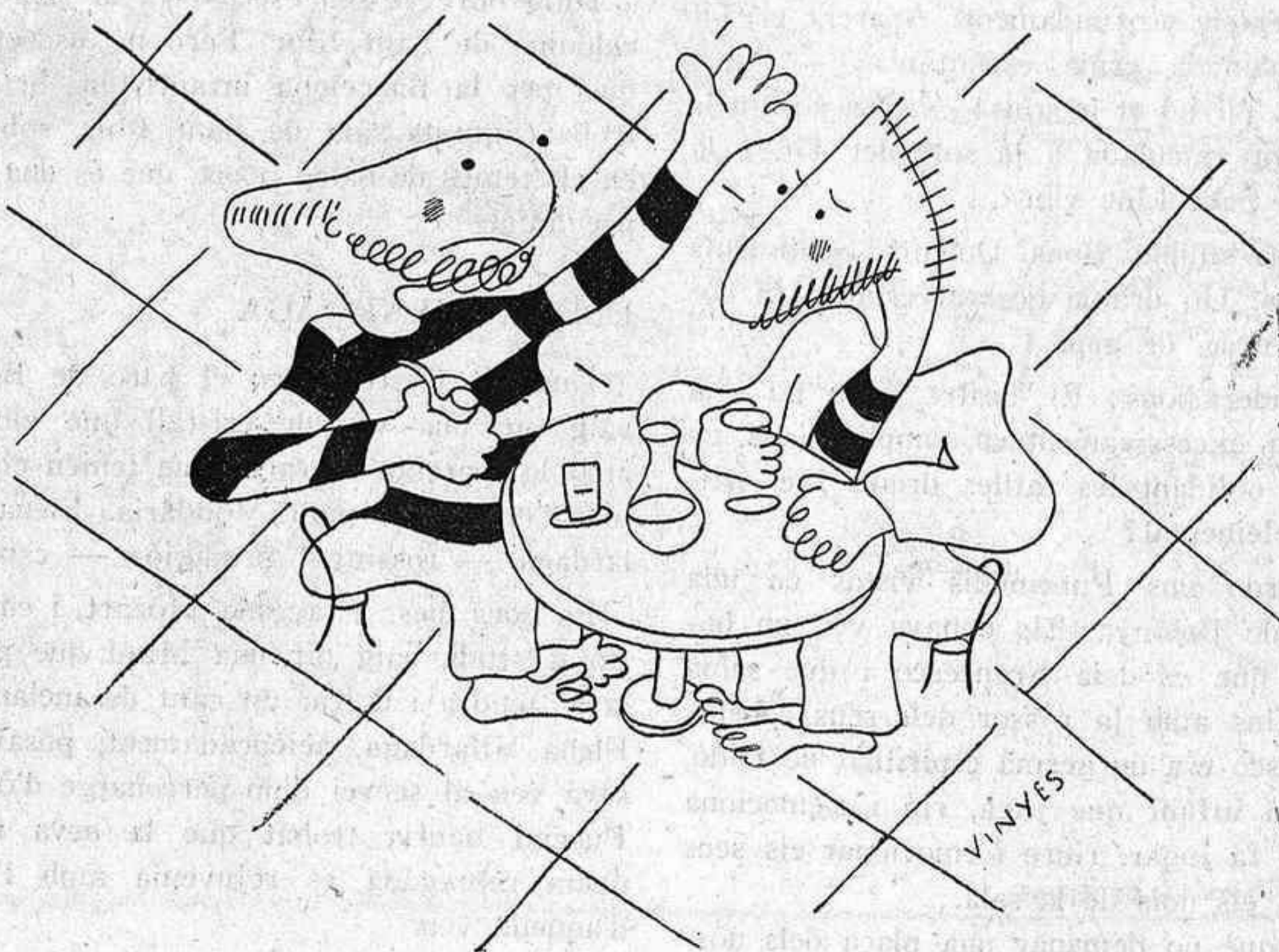
—Aquesta organització atordeix — comentàrem.

—Encara no heu vist els laboratoris de càrrega, i els de les bombes incendiàries!

—I com funcionen aquestes bombes?

—Es el mateix sistema de les bombetes elèctriques, però al revés. Així com quan agafeu una bombeta elèctrica encesa, si la rebateu per terra, s'apaga, aquestes, al contrari, si les hi rebateu apagades, s'encenen.

—Shocking! — no ens poguerem estar

—Ja has tret la cèdula d'aquest any?

—Perquè, si encara tinc nova la de l'any passat,

—Vol venir D. Genari a passar un dia de camp a la meva torreta?
—Caram, amb molt de gust.

—Digui D. Jaume: Que és qüestió de caminar molt?
—Només unes sis horettes.
—Jo voldria descansar.

—Oh, quina idea, vaig a jugar una brometa a D. Genari.

de dir. — I quina finalitat perseguiu amb la fabricació d'aquests artefactes?

—Doncs, molt senzill: produir explosions metòdiques per tal d'anar enlairant la humanitat a un nivell superior.

Molt agraits i satisfets de les atencions rebudes, recollirem de la taquilla del Guardapuntes les acaballes del nostre cigar, encara encès, i ens acomiadarem del vestust Sr. Anarkos.

...que ningú no s'ha fet eco encara dels nostres planys respecte als artistes de varietats.

...que ens consta, i ho repetim, que les companyies de cine són molt poderoses.

...que els artistes de varietats es pregunten: què s'ha de fer quan ningú escolta?

...que les companyies castellanques no deixen res per verd. El "trío" Salvador Mora, Joan Espantaleón i Irene Barroso han fet riure tot Figueres.

...que els crítics locals avisen l'obra d'en J. Capella i J. Lucio: "El Creso de Burgos": "obra de la qual tenim molt bons antecedents".

...que la publicació de l'Associació de Teatre Selecte: "A. S. T.", ha estat un èxit.

...que és una revista ben presentada i amb excellent text. Fa honor a l'Associació.

...que li desitgem llarga vida i que el públic correspongui als esforços dels qui la publiquen.

...que es va incubant, entre interessats, la temporada de Teatre Català, subvencionada. Es de desitjar que el qui es faci es faci bé.

TELÓ ENLAIRE

NOVES. ES DIU...

...que la 2.ª sessió de Teatre organitzada pels "amateurs" de l'Ateneu Polytechnicum ha estat un èxit.

...que la sàtira en tres actes de Bernard Shaw: "L'Home i les Armes" va plaure molt al públic.

...que la "Sala Capsir" era plena de gom a gom.

...que Carles Capdevila improvisà abans de la representació uns mots ben precisos i ben assenyats.

...que els "amateurs" que interpretaren l'obra de Bernard Shaw complien com a bons: Teresa González, Maria Gotzens, Antònia Jordà, Ramon Coves, Joan Cristòfol, Teodor Garriga, Simó Armengol, Aureli Vilà.

...que Antònia Jordà té un gran temperament. Que Joan Cristòfol és tot un actor.

...que la direcció de l'Enric Giménez es veia.

...que tornarem a veure el públic dels entusiastes. I que no cal que l'elenc "amateur" de la Secció de Teatre de l'Ateneu Polytechnicum desfalleixi.

...que l'Espanyol s'obrirà a mitjans del mes. Ens diuen que hi actuarà Josep Santpere. Que a primers de juny hi vindria la Companyia de l'"Infanta Isabel", de Madrid. I pel juliol una companyia valenciana que hi estrenarà "Els ratojins de casa bona", sainet valencià, escrit per un xofer, que té un gran èxit a València.

...que al Romeia, Donya Maria Villa i Don Pío David hi hanen "La Pasión".

...que la gent no hi va, malgrat l'encís del castellà de "pan sucado con aceite" de la parella.

...que no hem pogut anar a veure "Redención", estampes russes de Felip, Coscolla, Carles, M. Baena i el Mestre Antolí. Hi anirem.

**DOCTOR MORA - Vies Urinàries
Sífilis, Impotència,
Plaça Universitat, 1 - De 10 a 1 i de 4 a 8**

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA.

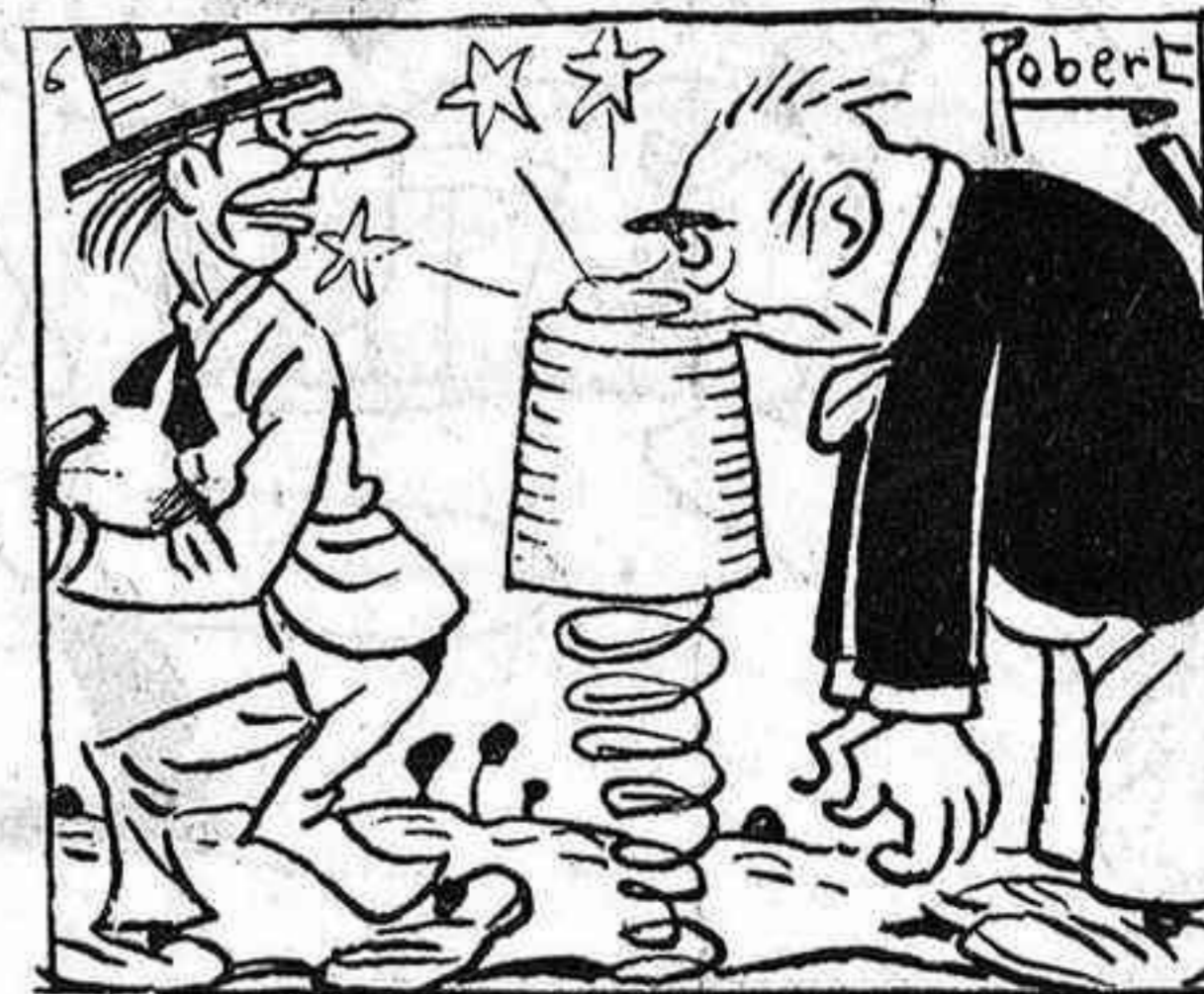
Preguem a tots els nostres col·laboradors, corresponsals i amics que d'ara endavant adreixin tota la correspondència a nom del seu actual propietari, Sr. Francesc Costa.

Encara hem de caminar més?
Vol dir que no hem prenent el pèl?

Per favor deixi'm descansar, puix que amb aquesta brometa ja se m'inflen els nassos.

Verdaderament a D. Genari li queden els nassos inflats.

ESQUELLOTS

De l'afer de l'home trobat mort i cremat a la carretera, llegim aquesta nota: "Angela García dijo al juez que el pasado martes, por recomendación de una vecina que lee mucho los diarios — i si li feiem un homenatge a aquesta vecina? No troveu que se'ls mereix. Altrament, no vindria d'un homenatge! — fué a la Delegación de policía de Ajarazanas, dando cuenta de que faltaba de su casa desde el jueves, o sea el mismo día que ocurrieron los actos de sabotaje a los tranvías, un huésped joven, cuyas señas personales coincidían con las del cadáver hallado el siguiente día en la carretera de San Andrés, detrás del manicomio. Según la testigo, los agentes que estaban de guardia en la Delegación — el subratllat és nostre — después de una regular espera, la dijeron que **A ELLOS NO LES COMPE-TIA EL ASUNTO Y, POR LO TANTO, FUERA AL JUZGADO DE GUARDIA.**"

Sense comentaris.

Sembla que Alemanya volia que Espanya enviés la guàrdia civil al Sarre.

En temps de la monarquia molts se n'haurien alegrat.

Els diputats de la Lliga al Parlament de Catalunya segueixen fent vacances.

I a l'hora del cobrament també en fan?

El senyor Vidal i Guardiola, al qual tant ha popularitzat L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, s'ha destapat a Madrid.

I els madrilenys s'han quedat blaus davant la ciència crematística del senyor Vidal i Hucha.

Hem tingut aquest dies un hoste il·lustre: el senyor Largo Caballero. I el senyor Largo Caballero ha dit que "el señor Gil Robles y los de la Lliga Catalana están perfectamente compenetrados".

Ja ho sabíem. I sabem també que la compenetració no els servirà de res.

El senyor Verschner és un ministre holandès que ha quedat entusiasmat de Mussolini.

Sí, vaja: una mena de doctor Albinyana de la terra del formatge.

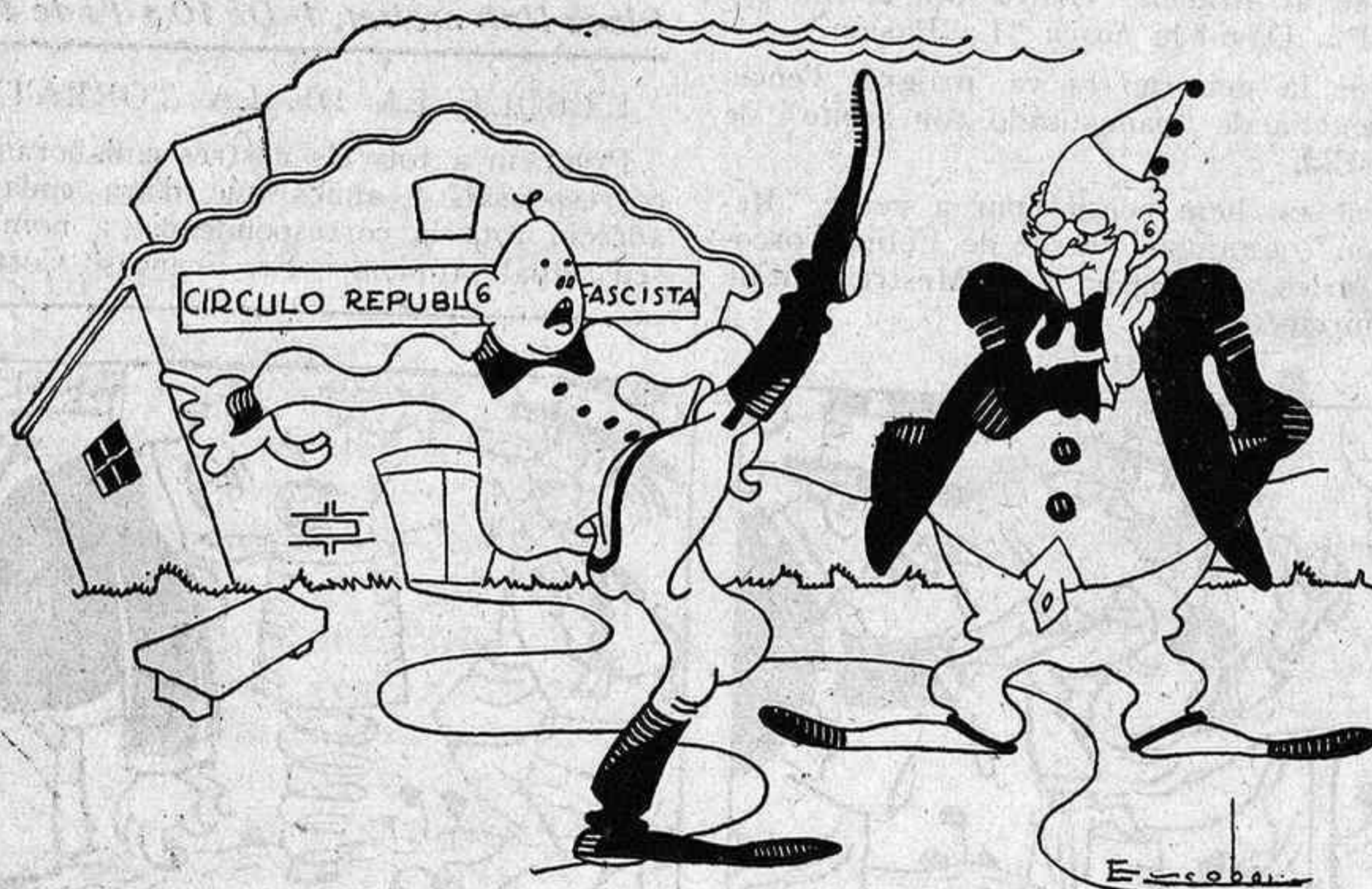
Per aquesta setmana està anunciada la visita de Cambó—l'home de "l'anarquista de Terrassa" i del "partido centrista"—a Madrid.

Sembla que això coincidirà amb una visita de Gil Robles a l'arquebisbe de Toledo.

Indubtablement tantes visites beneficiaran l'Estatut de Catalunya.

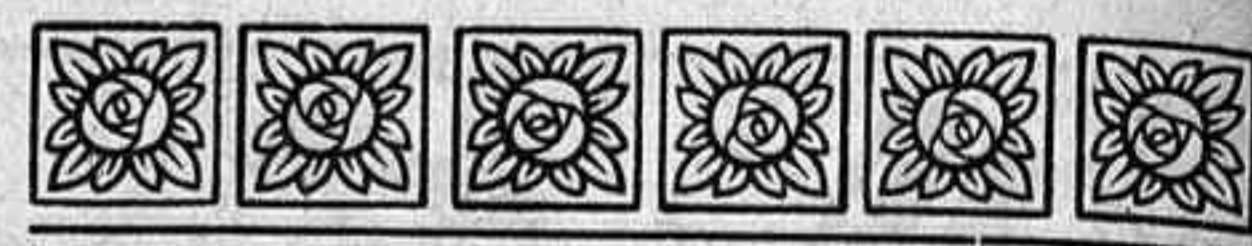
Hom torna a parlar d'una assemblea de gent de teatre.

Cal que els poders públics es preocupin un xic d'aquest problema... que no es soluciona amb cinquanta mil pessetes perquè se les reparteixin uns quants amics.

Assajant-se.

—Don Gil, em creia que la salutació feixista es feia amb la mà?
—Que potser no la hi faig?

J. A. F.

Rda. Universitat, 17, 1er

L'organització més important d'Espanya
200 SUCURSALS

Trajos a terminis
Condicions favorables
Portant la roba,
fem confeccions
a 50 pessetes

Informacions, 13845
Telèfons { rèdits i Hechures, 13569
Tallers, 12426

Rda. Universitat, 17, 1er

Imp. Parlament, 52 - Tel. 34478

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

LI bretera, 9 (prop de la Plaça la República)

BARCELONA

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

LA BONA SOMBRA

Ball Continu tots els dies

de 6 a 9 i de 11 a 4 amenitzats per

DUES ORQUESTRES

ANUNCIEU

—A—

L'Esquella

de la

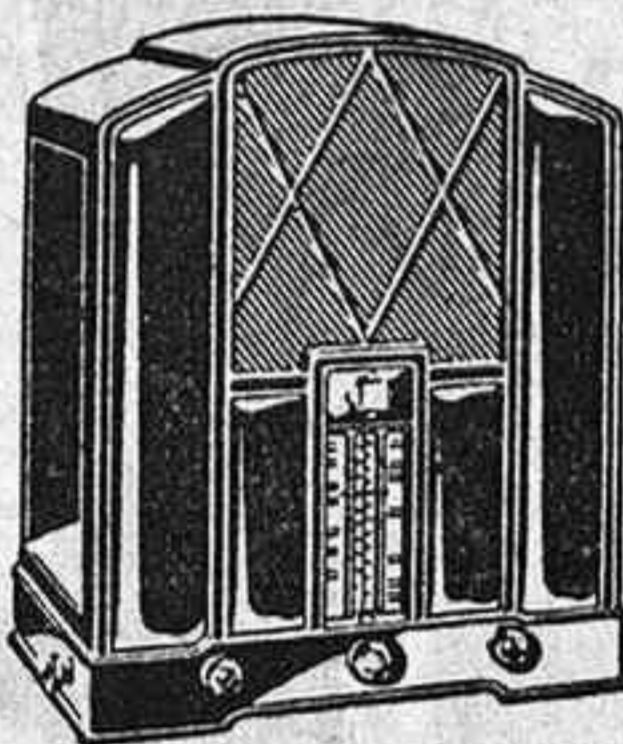
Torratxa

Tapes

amb panxes
daurades per a
relligar

L'Esquella
de la
Torratxa

Comptat

Plaços

DARRERES NOVETATS

Aparells de Radio

PERE PEREZ

«RADIO AFICIONADO»

Rambla de les Flors, 30

(tocant a la casa Llorens)

HOTEL MEUBLÉ EL RECREO

«CASA MASQUEFA»

Esmerat servei en habitacions de 3, 4, 5, 6 i 10 pessetes. Amb servei d'aigua corrent freda i calenta.

Es lloga servei per a banquets.

R. de Sant, Antoni, 8

Príncep de Viana, 3

Telèfon 12665

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino)

Avinguda Francesc Layret, 106

Des de les 11 de la nit a 4 matí. Dissabtes dies festius, de 6 a 9.

Grandiós programa internacional de grans atraccions.

Quartet líric-còmic:

TOTS ELS DIES, MARAVELLÓS
ESPECTACLE FRIVOL DE
LLUM I ALEGRIA

Orquestra típica argentina
Melodian Orchestra.

Tapes soles 5 pts.

Tapes i Relligat
8'50 pts.

Hotel M. Trovador

Trovador. 36 :-: Tel 53965

Excel·lents habitacions
amb tot el confort modern

Situat entre els carrers Primavera i Pare Claret, al peu dels autoòmnibus Roca.

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics
De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius de 11 a 1 : TALLERS, 29, entresol

PERTANY A LA BIBLIOTECA
CENTRAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

L'alegria dels hereus.

EL METGE.—Senyors, el seu estat és de coma....

GIL ROBLES.—De punt, voldrà dir...